

OCTAVE MIRBEAU

ΠΙΕΝΤΑΝΑ

Ἀνέβαινα τὸ Champs—Elysées, ὅταν σὶ ἐστρέψω τῆς ὁδοῦ Boétie, διεκρίνα νὰ περπατᾷ ἢ μᾶλλον νὰ κυλᾷ μπροστά μου σὰν μιὰ μπάλα, μιὰ γρηοῦλα, ὀλοστρόγγυλη, τόσο χοντρή, καὶ ἀναπνέοντας τόσο δυνατά, ποὺ οἱ ἀραιοὶ διαβάτες στεκόντουσαν μὲ περιέργεια γιὰ νὰ τὴν δοῦν. Φοροῦσε ἓνα φόρεμα μπαμπακερό, ἀνοιχτοῦ χρώματος καὶ εὐρύχωρο. Ἐνα καπέλλο ψέθινο, σὲ σχῆμα κώνου, φορτωμένο μὲ κορδέλες, σκεπάζωνε μιὰ περὺκα κοκκινωπή, ποὺ ἀναμωλιαζότανε στὰ μιλλίγγια κατσαρῆ καὶ κωμικῆ. Ἀπ' τὸ χέρι της κρεμότανε ἓνα εἶδος καλαθιοῦ τῆς δουλειᾶς, στολισμένο μὲ μεταξωτὲς κουμπούτρουπες καὶ κόκκινες φοβνιες. Προσπέρασα. Ἡ γρηοῦλα γύρισε, μ' ἐξήτασε μὲ τὴν ἄκρη τοῦ ματιοῦ της, λίγο ἐκπληκτικῆ.

—Μα βεβαίαι, δὲν γελιέμαι; φώναξε προχωρώντας καὶ δίνοντάς μου τὸ χέρι. Βεβαίαι, εἶνε ὁ κ. Ἐρριώ. Νὰ! τυχεῖα συναντησι! Ὑποστρεῖ ἀπὸ τόσο καιροὶ! Αἱ εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη ποὺ σὰς βλέπω.

Ἐπειδὴ δὲν ἀπαντοῦσα, σκαλίζοντας στὶς ἀναμνήσεις μου, ποῖά ἦταν αὐτὴ ἢ γρηᾷ, μὲ φώτισε σχεδὸν ψυχρά.

—Δεν μὲ ἀναγνωρίζετε; ἀλήθεια; . . . Ἡ κυρία Πιεντανά. . . τῆς Οὐντινο. . . Ἔχετε δά. . .

Κι' ὑστερα ἀπὸ μικρὴ σιωπῆ, συμπλήρωσε:

—Ἄλλαξα ἐντελῶς, δὲν εἶν' ἔτσι;

Ἡ κυρία Πιεντανά! ἡ γυναῖκα τοῦ περιφημοῦ πιανίστα Πιεντανά! Πῶς γίνεται; Ἡ κυρία Πιεντανά τόσο χοντρή μὲ τέτοιο κρόστιχο ἔφος, μ' αὐτὸ τὸ κιαῖθι, μ' αὐτὸ τὸ χοντρὸ καὶ ὑποκτὸ ἔφος πουλήτριας μὲ τὰ κυριακάτικα της! Ἐἴμωνα κατάπληκτος, Ἐν τούτοις, μάσησα καί τι δικαιολογίες.

—Καλὲ δὲν πειράζει, καλὲ δὲν πειράζει, ἀγαπητέ κύριε Ἐρριώ, εἶπε. Δὲν εἶσασις ὁ μόνος, σὰς βεβαιῶ, ἀπὸ τοὺς παλινοὺς φίλους, ποὺ συμ-

ἀναμνήσει, στὸν ὕπνο πάντοτε. .

Μιὰ μέρα, — κοντά. — ἡ μητέρα τοῦ Λούση πέθανε στεγνῆ, χλωμῆ στὸ ἔρημο ἐκεῖνο σπίτι.

Καὶ τὴ στιγμῆ ποὺ κλειούσανε τὰ μάτια της γιὰ ἓναν θαυματο, πικρὸν ὕπνο, τὸ τελευταῖο πρᾶγμα ποὺ εἶδε, ἦταν πάλι τὸ μὲδ ἐκεῖνο ρόδο, μὲ μαδημένο τώρα, δίχως κανένα φυλλοκάρτε του, μπροστά της στὸ μαζηλάρι. . .

Μέσ' στὴν παραῖχλη τοῦ θανάτου, τῆς φάνηκε πῶς ἦταν ὁ Λούσης της, ποὺ τὴ φιλοῦσε στο ζεστο προσκέφαλο. . .

Κι' ἔτσι, αἰστανθῆκε, ποὺ πέθανε, ἡ μένα ἐκείνη τοῦ πόνου, τὴν ὑπερτατῆ χαρὰ μὲ τὸ με-

βαίνει να μη με αναγνωρίσετε. Πάντως, με την αλήθεια, είμαι κατενθουσιασμένη.

Δέν ήξευρα τι να της πω. Τη ρώτησα για την υγεία της.

—Δέν πάει κι' άσσημα, όπως βλέπετε, μ' απήντησε. Έχω βέβαια μερικές ενοχλήσεις, όπως δλος ο κόσμος. Τι τα θέλετε!... Μάθατε, βέβαια, το θάνατο του άντρός μου... Γράψανε ή έφημερίδες Θεέ μου! Να τίθανε" σέ λίγο κλείνει πέντε χρόνια... "Αχι! Δέν ήμουνα και πολύ εύτυχισμένη μαζί του!

—Κι' ο Κάρολος; ρώτησα.

—"ΟΚ ίριλος; ο γυός μου;. σās εύχαριστώ... Άκριβώς για κυτάξτε... τι σύμπτωση... άπάνω στην κοι βέντα... καιά φωνή...

Μουδειξε μιá κίμψην άμαξα πού κατέβαινε άπ' τό Champs-Élysées πού την τραβάγανε δυό κόκκινα άλογα. Κ' αναγνώρισα τόν Κάρολο Πιεντανά, καθισμένος δίπλα σέ μιá γυναίκα με κόκκινα μαλλιά πού τό ιδιόρρυθμο ντυσιμότης και τό πεταχτό καπέλλο της, δείχνανε την κοινωνική της τάξη.

"Ω πού να μου ζήση, τό παιδάκι μου, μούπε ή χοντρή κυρία, παρακολουθώντας με γλυκά μάτια την άμαξα, πέτυχε καλά, σās βεβαιώ, πέτυχε κολά.

—"Ωστε παντρεύθηκε;

—"Οχι. με την αλήθεια, άγαπητέ κύριε Έρρικό, άλλά είναι σάν... Είναι όμορφη ή μικρή, ή; Σās βεβαιώ πώ; άγαπιούνται! Κι' ύστερα μεταξύ μας, δέ λείπουν και τά λεπτά!

"Εμενα λίγο κατ' όλίγο κατάπληκτος κι' άπ' αυτά ποΰβλεπα κι' άπ' αυτά π' άκουγα. "Η γρηά εξακολουθήσε.

—Καθουμαι μαζί τους, στην όδδ Ζοφρουά. Είναι πιδ κόμοδα, καταλαβαίνετε, τώρα πού είμαι μόνη.. άλλά ξεχάστηκε με τη φλυαρία... Κι όμως πρέπει να πάω τη μικρή της παραγγελία στην Μαργαρίτα Κλοσβουζό, γιατί έφτασε ή άρα του Δάσου και μπορεί να μη την προφτάσω.

Μουδωσε ξινά τό χέρι.

—Για να δοίμει πότε θ' άρθετε να φάμε, Ξέρετε, βράδυ σής 71)2...δ Κάρολος θα κατενθουσιαστή να σās ξαναδη.

Γύρισα σπίτι μου μελυγχολικός, μ' ανακατωμένο τό κεφάλι άπ' αυτή την ανησυχαστική και τραγική εικόνα του βόρβορου της Παρισινής ζωής, πού μου φανερώθηκε. Θυμόμουνα τόν περασμένο εκείνο καιρό, πού κάθε βδομάδα πηγαίναμε, μιá παρέα άπό εύθυμα παιδιά, να δειπνήσουμε στο σπίτι της κυρίας Πιεντανά, πού μās δεχότανε μ' ά ελη εύχάριστη ύποδοχη, και με μεγάλη λύπη στην καιδιά, σύγκρινα την περασμένη εύκολη και κρομια ήθικη, με την σημερινή, όιον ή δεσποινίς με τα κόκκινα μαλλιά, κύλαγε στή λάσπη της δυσθαρμένης ζωής, την προξενήτρα μάνα και τόν αίσχρο γυιό,

Τό μέγαρο της όδοϋ Ζοφρουά, έμοιαζε με όλα τά μέγαρα τών κοκκοτών. Μεγάγια, και πάλι μετρία. Ένα δυνατό άρωμα, πού μόλις έμπαινες σέ χτύπαγε στή μύτη, έρχότανε άπ τά παραπετάσματα, άπ' τις πορτιέρες' άπ τά χαλιά. Θα μπορούσε κανείς, άπ' τόν αριθμό τών έπιπλων τών σιβιγγμέναν στα δωμάτια, κι' άπ' τόν αριθμό τών bibelots, τών σιβαγγμένων στα έπιπλα, να ύπολογήση τόν αριθμό τών έρωμένων πούχαν περάσει άπ' εκεί μέσα, έρωμένων μιās ώρας, μιās νύχτας, μιās χρονιάς. "Η Παρισινή τέχνη, άνάκατη με τά ώραιότερα Κινέζικα αντικείμενα. Πράγματα σπάνια εκλεκτής τέχνης. Δίπλα σέ πρόστυχα πράγματα, παράξενου γούστου. "Η αντίθεση, ή άσυναρτησία, τό πρόσκαιρο αυτών τών άγριων ύπάρξεων, βρισκότανε ίσαμε τά πιδ δυσιώδη μέση της έπιπλώσεως. Δέν γνώρισα τίποτα πιδ πένθιμο, άπ' αυτά τά διαμερίσματα πού περικλείουν τόσους άνεπανόρθωτες βλακείες. Όπου, κάθε έπιπλο σου δείχνει ένα ψέμμα, μιá αναισχυντιά, μιá προδοσία. "Όπου βλέπεις, σιτή μιá βιτρίνα τό ξεψύχιγμα μιās περιουσίας, στην τάος σιφονιέρα τ' άνωκέ άκόμα ίχνη άπόνα δάκρυ, στή γυαλάδα τών έπιπλων μιá κόκκινη άκόμα σταγόνα αίμα.

—Α! ήρθατε έπί τέλους; φώναξε ένώ έμπαινε ή κυρία Πιεντανά. Θα μείνετε να φάμε, δέν είναι έτσι; άγαπητέ κύριε

"Ερρικό. Τι καλός πού είστε.

"Αρνήθηκα την πρόσκληση.

—"Ο Κάρολος θα δυσανεστηθή πολύ, με πολύ... Πάντως, θα είναι για μιá άλλη φορά, δέν είν' έτσι;... Κυττάτε τά έπιπλα, έξ...; Δέν είν' άραϊα;... "Η μικρή έχει γούστο.

Κι' εκτός αυτού, της στέλνουν πολλά δώρα.

Κι' ύστερα άπό μικρή σιωπή:

—Μά την αλήθεια, πρέπει να σās φαίνεται παράξενο πού με βλέπετε έδω; ελε, ξαφνικά ντροπιασμένη και παίζοντας, άπ την άμνηστική με της φούντες της πολυθρόνας της. "Αλλά, τι τα θέλετε! Δέν κάνει κανείς στή ζωή πάντα, αθτό πού θέλει... Σιαθήτε, πρέπει να σās τά πώ...

Γύρισε, ξαναγύρισε στην πολυθρόνα της, και με σοβρό πρόσωπο, με φωνή έλαφρά συγκινημένη, άρχισε να λ' η

—"Υστερ' άπ' τό θάνατο τ' άντρός μου, βρέθηκε καταστραμένη. Είχαμε πληρώσει όχι με δυσκολία τά χρέη του Καρόλου, ύστερα ο άντρας μου είχε ανακατωθεί σέ θεατρικές έπιχειρήσεις, πού ή οικονομίς μας είχαν καταφασθεί.

Καταλαβαίνετε, ο Πιεντανά, άπασχολημένος άπ' της δουλειές του, κι' όλο άπών, δέν φρόντιζε ούτε για τόν Κάρολο, ούτε για μένα, ούτε για της δουλειές του, κι' όλος ο κόσμος, —γιατί ήσαν κατά βαθος πολύ άφελής, —τόν κοροϊδευσε και τόν εξαπατούσε. Μπορείτε να σκεφτήτε τη δέση μου. άφου έξόφλησα τά χρέη, και πούλησα

τά βικίλια, δὲν μοῦμινε τίποτα, τίποτα... οὔτε τόσο δὲ. Πῶς νὰ ζήσω μιὰ γυναῖκα δλομόναχη; Ἄναφαλές νὰ βασιστῆ κανεὶς στὸν Κάρολο, ποὺ δοκίμασε δλα: τράπεζα, δημοσιογραφία, ἀντιπροσωπείες, καὶ δὲν πέτυχε σὲ κανένα... ἄχ εἶδα δυστυχία, σὰς ὀρκίζομαι...

Ἐνῶ μιλαγε, ἐξήταξα τὴν λυπημένη γρηουλά, τὸ μεγάλο της πρόσωπο, τὸ κάτασπρο καὶ πιαδαρό, καὶ τὸ τριπλὸ της σαγόνι. Τὸ χέρι της, προσάντων, μοῦ τράβηξε τὴν προσοχή, ἕνα χέρι κοντὸ καὶ χοντρό, μὲ βαθεῖα ἀυλάκια, ποὺ τὰ δάχτυλα φαινότουσαν σὰν λάστιχένια, ἕνα χέρι ζώου, ἀντιπαθητικὸ, γλυτσάρικο, ποὺ φαινόταν φτιασμένο ἐπίτηδες γιὰ ν' ἀνακατώνῃ βρωμερὰ πράματα. Εἶχε, ἡ Πιεντανά, παρὰ τὴ σιγμιαία της συγκίνησι, ἕνα τέτοιο ὕφος ὡστε ἡ ἀι, δλα μ' ἀνέβαινε μ' ἀκατανίκητη ναυτία, ἀπ' τὴν καρδιά, στὰ χεῖλη. Σακολούθησε:

— Θυμόσασι, ἀγαπητέ μου κύριε Ἐρρίκο, δεῖ εἰμωνα ἀρκετὰ ἐπιτήδεια στὰ χέρια, κι' εἶχατε πολλὰς φορὰς δεῖ μικρὰ μου ἔργα ταπεινά, πλεκτικῆς, ποὺ μ' αὐτὰ εἶχα στολίσαι τὸ διαμέρισμά μας, τῆς ὁδοῦ Οὐντινῶ; Ἀπεφάσισα νὰ βάλω σ' ἐνέργεια αὐτὸ μου τὸ ταλέντο, Χάρη στῆς φιλάνθρωπος παραγγελίες, χρησιμοποιοῦσα παντοῦ τὴν ἐργασίᾶ μου. Ἡ Πελατία μου μεγάλωσε... Ἄχι Θεέ μου! τί τὰ θέλετε, δταν ἔχει κανεὶς ἀνάγκη, δὲν πρέπει νὰ εἶναι δύσκολος στὴν ἐκλογὴ τῶν πελατῶν του... Εἶχα μεγάλη ἐπιτυχία σ' αὐτὲς τῆς δεσποινίδες, ποὺ, πρῶσι νὰ τ' ὀμολογήσω, πληρώνουν καλὰ καὶ ἄλλως ποτὲ νὰ παζαρῶσιν. Στῆς ἀρχές, καταντροπιαζόμενα νὰ πηγαίνω στὰ σπίτια τους... Ἀλλὰ συνηθίζει κανεὶς σ' αὐτὰ, δπως καὶ στ' ἄλλα, ἄς εἶναι! Ἄλλως τὲ αὐτὲς ἡ δεσποινίδες εἶναι ἀξιαγάπητες. Θεῖα Πιεντανά, ἀπ' ἐδῶ, θεῖα Πιεντανά ἀπ' ἐκεῖ. Ὄλες μὲ λέγανε: θεῖα Πιεντανά. Μὰ προσκαλοῦσανε συχνὰ νὰ δεῖπνίσω, καὶ συχνὰ περνάγαμε τ' ἀπογεύματά μας στραγγίζοντας ἀνάπασσιποτηράκι a chatreuse ἢ κάνοντας πολύωρες παρτίδες μπεζικ καὶ ὀιχόνοντας μὲ τὰ χαρτιά τὴν τύχη. Μοῦ διηγόντουσαν ἐπίση; τίς μικροῦποθέσεις τοὺς, τίς θλίψεις τους. Μπόρεσα νὰ τῆς ἐξυληρετήσω σ' ἀρκετὰς μυστικῆς δουλειῆς, ποὺ μοῦ πληρωνόντουσαν ἀκριβὰ, μὲ χρῆμα καὶ μὲ κάθε ἄλλο τρόπο, γιατί δὲν πέραγα βδομάδα δίχως νὰ κάρω κάτι ἀπ' τὸ σπίτι αὐτῶν τῶν κυριῶν: ἕνα φόρεμα πουκάμισο, ἕνα καπέλο τέλος, κάτι γιὰ νὰ ντυθῶ ἀπ' ἔξω κι' ἀπὸ μέσα, καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια, καὶ πολὺ σίχ...

Μήπως ἀναιρεῖσόμενα; Ἡ κατάπληξι μοῦ κλείνει τὸ στόμα, μὲ κάρφωνα στὴν καρτέκλα μου. Μοῦ φάνηκε πῶς ἤμουν παλγιο καμμιᾶς ψευδαίσθησις.

Ἡ θεῖα Πιεντανά, ὁ Κάρολος, ἡ γυναῖκα μὲ τὰ κόκκινα μαλλιά, ἡ ἄμαξα, δλα αὐτὰ τὰ μετάρια, δλα αὐτὰ τὰ bibetots δλα αὐτὰ τ' ἀρβώματα,

ὁ κιανίστας, τὰ δειπνα μας τοῦ ἄλλοτε, δλα αὐτὰ χορεῦαν μεσ' στὸ φτωχόμου μυαλὸ μιὰ ἀκόλαστη σαραμπάντα. Ἡ γρηὰ ξανάρχισε:

Σὰ τέτοιες συνθήκες, ὁ Κάρολος ἔκανε τὴ γνωριμιὰ τῆς μικρῆς. Εἶναι τόσο ὁμορφος ὁ Κάρολος μου! Ἡ μικρὴ ἐξετρελάθηκε! Νὰ ξέρετε πόσο εἶναι χαριτωμένη καὶ καλὴ γι' αὐτόν! Δὲν μπορείτε νὰ τὸ φαντασθῆτε, ὄχι, δὲν μπορείτε. Εἶχε τὴν ἀκαίτησι νὰ κάτῃ μαζί της. Δὲν ἦταν τίποτα πιὸ ὠραῖο, τίποτα πιὸ ποθητὸ γιὰ τὸν Κάρολο μου... Θὰ ἤθελα νὰ σὰς δεῖχνα μόνο τὸ δωμάτιο τῆς τουαλέτας. Ὅλα ἀσημένια μὲ τὸ μονόγραμμά της καὶ τὰ χέρια ἀπ' τῆς βούρτσες κοκκαλένια! Κι' ὄλαι καταπληκτικά! Ἡρθε καὶ γῶ, καταλαβαίνετε, γιὰ νὰ μένω μὲ τὰ παιδιὰ μου. Ἡ μικρὴ πολὺ τὸ ἐπιθυμοῦσε, γιατί, καθὼς βλέπετε, τῆς λείπει ἡ τάξι δὲν τῆς κατοφάνηκε δίδλω, νάχη κοντὰ της μιὰ σοβαρὴ γυναῖκα, γιὰ νὰ κρατῆ τὸ σπίτι, καὶ γιὰ ἕνα σωρὸ πράματα... Μὰ τὸ θεὸ, καταλαβάνετε, πῶς στὴ θέσι της ὑπάρχουν μυστήρια καὶ μυστήρια...

Ἡ Θεῖα Πιεντανά ἀνάπνευσε βαθυὰ, σκούπιος τί μύτη της, κούνησε τὸ κεφάλι.

— Κι' ὁμως, εἶπε, δλα δὲν εἶναι ῥόδινα, καὶ περνῶ συχνὰ σκληρὰς στιγμῆς. Κάτις βράδυ, π.χ. ἀγαπητέ κύριε Ἐρρίκο, θὰ κρίνατε καὶ μόνος σας κατὰ τὰ μεσάνυχτα, νά, κι, ἀκούω φωνές, φωνές... Ἦταν ἡ μικρὴ ποὺ φώναζε: « Βοήθειαι! πιάστε τὸν τὸν δολοφόνου! » Ἐχουν συχνὰ μεταξὺ τους φιλονεικίες, ἀλλὰ, ποτὲ δεῖσι, ποτέ!... Σηκώνουμαι καταταραγμένη καὶ πάω ν' ἀκούσω ἀπ' τὴν πόρτα τῆς κἀμαρᾶς τους... Ἦταν φοβερό, ἀγαπητέ κύριε Ἐρρίκο, φοβερό, ἦταν σὲ θόρυβος λυσσάρικιας φιλονεικίας. « Ἀθλία, ἔλεγε ὁ Κάρολος. « Βοήθειαι! » ἀπαντοῦσε ἡ μικρὴ. Καὶ μπάτσες σκάζανε, πράματα πέφτανε, καὶ σὰν ῥόγγος γυναικας ποὺ πνίγουσι! Θεέ μου! θὰ σκοτωθοῦν, τώρα; Στεκόμουνα ἐκεῖ, πεθαιμένη ἀπ' τὸ φόβο, καλλῶντας ταῦτί μου στὴν ἰρῦπα τῆς κλειδαριάς, γιὰ ν' ἀκούω καλλίτερα. Ἀλλὰ, σὲ λίγο, ὁ θόρυβος ἔπαυσε: Μ' ἀγαπᾶς; πὲς πῶς μ' ἀγαπᾶς! » ῥώταγε ἡ μικρὴ. Ναί, ναί! ἀπαντοῦσε ὁ Κάρολος μὲ ὑπόκωφη φωνή. — Ἄι... Ἄι... Ἄι... Ἄι... Καὶ τότε φιλιὰ, φιλιὰ λαχανισμένα, ἀγρια, πεισματάρικα, φιλιὰ ποὺ ἀντηχοῦσαν σὰν χτυπήματα. Σχεδὸν εἴκοσι λεπτά καθόμουνα ἐκεῖ, ἀκίνητη, ἀκούγοντας...

Ἄχι ἀγαπητέ μου κύριε Ἐρρίκο! Σταμάτησε λίγο. Θλιμμένη, μὲ τὸ βλέμμα χαμένο σὲ μιὰ πρόστυχη φαντασία, μουρμούρισε μὲ φωνὴ σχεδὸν λιγοθυμισμένη:

— Ἐγὼ δὲν δοκίμασα ποτὲ μου τέτοια!... Ποτέ!.. μου...

ΤΑΚΗΣ ΠΕΝΤΕΛΗΣ

